

Thorvald Mikkelsen: Om aftenen sidder jeg sommetider lige så stille og spiller for mig selv.

Hedebonde har komponeret filmmusik på mundharpe

En hedebondes komposition skal danne grundlag for underlægningsmusik til filmen om Hedeselskabets hundred-år. Kunne det passe bedre? Men filmmanden Hagen Hasselbalchs idé rummer mere

Får ven til
at skrive
melodierne
ned — for
han kan ikke
noderne

Af Knud Bavngaard

Aakjærs tekster får jo melodierne til at komme næsten af sig selv!

end det. Komponistens egne oplysninger vidner om det.

Tekster, der selv føder melodier

— Teksterne i Jeppe Aakjærs sange som Karup A, Majnat, Imellem to mørke Høje — de skaber ligesom helt af sig selv en melodi inden i én, og så prøver jeg på at fastholde denne melodi og forme den. Jeg fløjter den, synger den i dagvis for mig selv, men så smutter den heller ikke fra mig.

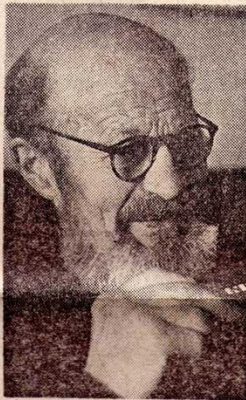
Sådan fortæller Danmarks usædvanligste komponist, den 69-årige Thorvald Mikkelsen, Saudal ved Skave. Det usædvanlige består ikke i, at Thorvald Mikkelsen er hedebonde, det er han nemlig, endda med Landhusholdningsselskabets selvbøger for landbofilid, for netop hedebonden har jo ifølge nysnævnte Aakjær megen poesi at øse af.

Kan ikke læse noder

Mere bemærkelsesværdigt er det, at Mikkelsen aldrig har modtaget nogen form for musikundervisning

det for ham, og han skriver det ned. Men man kan nu også støtte sig selv lidt under arbejdet ved at sammenligne enkelte noder i det, man tidligere har lavet, og derved i hvert tilfælde få nogle holdpunkter at vende tilbage til under et eller andet tema.

— Og nu skal noget af Deres musik bruges som tema i underlæg-

Jeg har gerne et yndlingssted i teksten, som jeg begynder med. Derfra bygger jeg så fremad og tilbage.

ningsmusikken til Hagen Hasselbalchs film om Hedeselskabets 100 års jubilæum.

— Ja, det er min melodi til sangen Hedens plovmand, skrevet af en af mine nu afdøde ungdomsvenner fra Vardeegnen, N. Hjort Gregeren. Der er lavet flere lydoptagelser her hos mig, men hvor meget af det, jeg har spillet og sunget, der skal bruges, ved jeg så ikke.

Aakjær først

— Hvad er det ellers. De har komponeret?

— Først og fremmest sange og viser af Aakjær. Jeg har det sådan, at jeg fanges af et bestemt sted i teksten. Fra mine egne toner til det bygger jeg så videre, både fremad og tilbage i teksten.

Overlæreren skriver noderne

— Men når De komponerer noget, kan De jo ikke nedskrive det, siden De ikke kan noderne?

Nej, det får jeg en anden til, nemlig overlærer Frands Walter i Holstebro, som for resten er meget dygtig på violin. Som regel træffer jeg aftale om at komme ind til ham, når jeg har gået og sat noget sammen. Så fløjter og synger jeg

Jeg begynder sjældent forfra med en sang.

— Kan De give eksempler på det? Thorvald Mikkelsen smiler og rækker ud efter mundharpen.

— Ja, jeg kunne særlig godt lide noget i Aakjærs natmandsviser: Jeg tigger ild, du tigger sul, snart skal vi to tiggere posen fuld! Så begyndte jeg med dét. Ligesådan i sangen om Gammel Ka' Bak, hvor der står: læ mæ si, te jer skowwel de ka go, bette kæl, læ mæ si, te jer skowwel de ka gol

Jenles lærer

Mikkelsen spiller de to melodier og en hel række andre. Mundharpens slørede klang forelægger dem ukunstlede, ofte med folkemusikkens stærke hang til det vemodigt-poetiske, men lejlighedsvis også med sprælske klange af lystighed og dans, alt i god samklang med den Aakjær, som vekselvis kunne lade duggen dynke et strå og lade Pæ Smed være fændenvoldsk. De lærer, som slog deres triller langt ind i digtningen i Jenle, har tyde-

Det bliver på mundharpen, og på den er jeg såmænd ingen virtuos, men den kan bruges, og jeg får en anden til at skrive noderne for mig.

ligt nok haft slægtninge på Skaveegnen.

Salmekomponist

Thorvald Mikkelsen har også skrevet — undskyld, komponeret salmemelodier, f. eks. Var I ikke galliæer, Kirken den er et gammelt Hus, Ind under Jul.

— Selvfølgelig skal man ikke komme til dem dermed, som altid holder fast ved det gamle, siger han. Men jeg synes da selv, at melodier kan slides helt op. Brug og misbrug har efter min mening gjort det med Jeg er Havren. Jeg kunne tænke mig, at Aksel Agerby ville være ked af meget af det, den melodi har måttet lægge ryg til!